

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

TÜBİTAK
BİDEB

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ SANAYİYE YÖNELİK ARAŞTIRMA PROJELERİ DESTEĞİ ÇAĞRI DUYURUSU

2023

2209-B

Department of Science Fellowships and Grant Programs

Üniversite Öğrencileri Sanayiye Yönelik Araştırma Projeleri Desteği

TÜBİTAK

TÜBİTAK-BİDEB 2209-B

Üniversite Öğrencileri Sanayiye Yönelik Araştırma
Projeleri Desteği

TÜBİTAK Tunus Caddesi

No:80 Kavaklıdere

ANKARA

Tel: 444 66 90

bideb2209b@tubitak.gov.tr

2023 Yılı 1. Dönemde Programda Yapılan Güncellemeler

- “Özel gereksinimli bireylerin toplumla bütünleşmelerini kolaylaştırmak ve bilimsel araştırmalara katılımını teşvik etmek amacıyla, başvuru esnasında proje ekibinde (proje yürütücüsü ya da proje ortağı) özel gereksinimli bir bireyin olduğu “Engelli Sağlık Raporu” ile beyan edilen başvurular için değerlendirme aşamasında önceliklendirme yapılabilir” ifadesi eklenmiştir.
- Başvuru sırasında sistem üzerinde başvuru sahibi onayına ek olarak akademik danışman onay aşaması eklenmiştir.
- Desteğin başlatılabilmesi için, destek kararı verilen projelerin yürütücüleri, taahhüname ve bölüm onay yazısını kendilerine e-posta ile bildirilecek süre içerisinde BİDEB Başvuru ve İzleme Sistemine (e-bideb.tubitak.gov.tr) yüklemelidir ifadesi çıkarılmıştır. Bu onaylar başvuru esnasında sistem üzerinden alınacaktır, bu belgeler tekrar istenmeyecektir. Destek kararı sonrasında yalnızca Sanayi Onay Yazısı istenecektir.

1. Çağrının Amacı ve Kapsamı

Çağrının amacı, üniversitelerde öğrenim görmekte olan lisans öğrencilerini sanayiye yönelik projeler yoluyla araştırma yapmaya teşvik etmek; ön lisans öğrencilerine ise lisans öğrenimi öncesinde proje hazırlama kültürü kazandırmaktır.

Bu çağrı duyurusu araştırma projesi yapacak üniversite öğrencilerinin desteklenmesine ilişkin her türlü işlem ve yükümlülükleri kapsar.

2. Destek Kapsamı, Miktarı ve Süresi

2.1. Destek Kapsamı

- 2.1.1. Üniversite öğrencilerinin hazırladıkları, sanayinin bir sorununu çözmeyi hedefleyen ve/veya sanayide uygulama potansiyeli olan ürün/yöntem/süreç iyileştirme ve/veya geliştirmeye yönelik araştırma konusuna sahip araştırma projelerinin gerektirdiği makine/teçhizat, sarf malzemesi, kırtasiye giderleri, seyahat, hizmet alımı vb. giderler için destek sağlanır.
- 2.1.2. Konferans katılım, yayın ve patent masrafları proje bütçesine dahil edilemez. Bu tür giderlerin karşılanması için 2224-B Yurt İçi Bilimsel Etkinliklere Katılımı Destekleme Programına başvuru yapılabilir. 2237-A Bilimsel Eğitim Etkinlikleri Desteği Programı kapsamında düzenlenen eğitimlere katılım taleplerinde öncelik tanınır.
- 2.1.3. 2209-B Üniversite Öğrencileri Sanayiye Yönelik Araştırma Projeleri Desteği Programından destek alıp başarıyla sonuçlandıran öğrencilerin 2210-D Yurt İçi Sanayiye Yönelik Yüksek Lisans Burs Programına başvurmaları halinde değerlendirme puanlarına 3 puan eklenir.
- 2.1.4. Araştırma projesinin hazırlanması ve sanayiye uygulanmasında öğrenciye danışmanlık yapan akademik ve sanayi danışmanlarına danışmanlık ücreti verilir. Bir dönemde en fazla iki proje için danışmanlık ücreti ödenir.
- 2.1.5. Aynı dönem içinde bir akademik danışman en fazla 5 projede görev alabilir. Projede akademik danışman ve sanayi danışmanı aynı kişi olamaz.

2.2. Destek Miktarı ve Süresi

Araştırma projeleri en çok 12 aylık süre ile desteklenir. Destek miktarları programın [web sayfasında](#) yer almaktadır. Başvuru sırasında talep edilen bütçede başvurular sona erdikten sonra değişiklik yapılamaz.

3. Başvuru Koşulları, İstenilen Belgeler ve Başvuru Yöntemi

3.1. Başvuru Koşulları

- 3.1.1. Türkiye’de lisans veya ön lisans derecesi veren bir programda* kayıtlı olmak,
- 3.1.2. Projenin akademik** ve sanayi danışmanları rehberliğinde yapılıyor olması. Bir projede en fazla bir akademik danışman ve bir sanayi danışmanı yer alabilir.
- 3.1.3. Aynı dönemde birden fazla başvuruda ve/veya önceki dönemlerde desteği devam eden bir 2209-A ya da 2209-B projesinde yer alınmıyor olunması,
- 3.1.4. Daha önce aynı proje için TÜBİTAK’tan destek alınmamış olması, gerekmektedir.

* Açık öğretim ve hazırlık sınıfı öğrencileri projede yürütücü ya da proje ortağı olarak yer alamaz.

** Araştırma görevlileri ve öğretim görevlileri de akademik danışman olabilir. Birleşik doktora öğrenimi gören araştırma/öğretim görevlileri, akademik danışman olabilmek için doktora yeterliliğini almış olmalıdır. Yüksek lisans sonrası doktora öğrenimi gören araştırma/öğretim görevlileri için yeterliliği almış olma koşulu aranmaz. Doktora öğrenimine başlamamış olan araştırma/öğretim görevlileri akademik danışman olamaz.

3.2. Başvuru Belgeleri

- 3.2.1. Başvurular, TÜBİTAK Yönetim Bilgi Sistemi (TYBS) üzerinden çevrim içi olarak yapılır. Başvuru esnasında TÜBİTAK tarafından belirlenen formatta ve Türkçe dilinde hazırlanmış **araştırma önerisinin** sisteme yüklenmesi zorunludur.
- 3.2.2. Proje ekibinde (proje yürütücüsü ya da proje ortağı) özel gereksinimli bir bireyin olması durumunda; “Engelli Sağlık Raporu”nun başvuru sırasında başvuru sistemi üzerinden beyan edilmesi gerekmektedir.

3.3. Başvuru Yöntemi

- 3.3.1. Başvurular [TYBS](#) üzerinden çevrimiçi olarak yapılır. Elektronik başvuru sistemine yüklenen dosyaların açıldığı ve doğruluğunun başvuru sahibi tarafından kontrol edilmesi gerekmektedir. Son başvuru günü mesai bitiminde (17.30) sistem

başvuruya kapatılır. Çevrimiçi başvuru haricinde, BİDEB'e e-posta/posta/faks ile veya başvuruların kapanmasından sonra gönderilen belgeler değerlendirmeye alınmaz ve imha edilir.

3.3.2. Kişilerin sisteme girdikleri bilgilerin doğru olduğunu ve program yükümlülüklerine uyacaklarını taahhüt etmeleri gerekir. Öğrenim bilgisi çevrimiçi sistemler üzerinden görüntülenmektedir. Ancak öğrenim bilgileri çevrimiçi sistemler üzerinden görüntülenemeyen kişilerin, e-devlet üzerinden alabilecekleri aktif öğrenci olduklarını gösteren öğrenci belgelerini veya transkriptlerini sisteme yüklemeleri gerekmektedir.

3.3.3. Programa, öğrenciler bireysel veya takım olarak başvuru yapabilirler. Takım halinde başvuru yapılması durumunda öğrencilerden biri "Proje Yürütücüsü" olarak TÜBİTAK'a karşı sorumludur. Bir projede proje yürütücüsü dışında en fazla 3 proje ortağı yer alabilir.

3.3.4. Başvuru esnasında akademik danışman bilgisi çevrimiçi sistemler üzerinden görüntülenmektedir. Akademik danışmanın bilgisi öncelikle YÖKSİS (Yükseköğretim Bilgi Sistemi) üzerinden, sonra da TÜBİTAK ARBİS (Araştırmacı Bilgi Sistemi) sistemleri üzerinden kontrol edilmektedir. Bu nedenle bu iki sistemde akademik danışmanın bilgilerinin güncel olması gerekmektedir.

3.3.5. Başvuru sahibinin sistem üzerinden başvurusuna dair son onayı sonrası, proje başvuru bilgileri ve ekleri salt okunur şekilde, akademik danışmanın sistemden çekilen e-posta adresine "danışman onayına" gönderilir. Akademik danışman bu aşamada başvuru sahibinin sisteme girdiği bilgilerin doğru olduğunu danışmanlığı kabul ettiğini, başvuru yapılan projenin değerlendirileceği Bilimsel ve Teknolojik alanın doğru olduğunu, bölüm olanaklarının yeterli olduğunu ve programın yükümlülüklerine uyacaklarını yine sistem üzerinden taahhüt eder.

- Akademik danışmanın bu aşamada projeyi sistem üzerinden onaylaması halinde, başvuru başarılı bir şekilde tamamlanır.
- Akademik danışmanın bu aşamada projeyi sistem üzerinden onaylamayıp öğrenciye geri göndermesi halinde sistem öğrencinin düzenleme yapıp, tekrar akademik danışmana onaya göndermesine imkan verir. Başvuru sahibi ve akademik danışmanın onayı olmadan başvuru tamamlanamaz.
- Bu süreçlerin takibi proje yürütücüsünün sorumluluğundadır.

3.3.6. Son başvuru tarihine kadar başvuru sahibi ve akademik danışman tarafından onaylanmayan başvurular değerlendirmeye alınmaz.

4. Değerlendirme ve Desteğin Başlatılması

Başvurular iki aşamada değerlendirilmektedir.

4.1. Ön İnceleme

4.1.1. Ön inceleme aşamasında başvuru bilgi ve belgeleri kontrol edilmektedir. Başvuru koşullarından herhangi birini sağlamayan, belgesi eksik olan veya istenen formatta olmayan başvurular bilimsel değerlendirmeye tabi tutulmadan elenir.

4.2. Bilimsel Değerlendirme

4.2.1. Ön incelemeden geçen başvurular için değerlendirmeler, danışma kurulu üyeleri ya da alanında uzman kişiler tarafından, aşağıdaki kriterler esas alınarak yapılmaktadır.

- Projenin amacı,
- Yenilikçi yönü ve teknolojik değeri,
- Yöntem,
- İş paketleri, başarı ölçütleri ve risk yönetimi,
- Proje önerisinin sanayi odaklı çıktıları ve yaygın etkisi.

4.2.2. Değerlendirme yalnızca sisteme yüklenen belgeler üzerinden yapılmaktadır. Bu nedenle her bir koşula ilişkin belge, açık ve belirlenen içerikte olacak şekilde başvuru formları aracılığıyla sisteme yüklenmelidir, yalnızca web sayfası linki içeren belgeler dikkate alınmayacaktır.

4.2.3. Değerlendirme taban puanları sosyal ve beşeri bilimler, temel bilimler, teknik bilimler, sağlık bilimleri ve tarımsal bilimler alanındaki projeler için ayrı belirlenebilir.

4.2.4. Özel gereksinimli bireylerin toplumla bütünleşmelerini kolaylaştırmak ve bilimsel araştırmalara katılımını teşvik etmek amacıyla, başvuru esnasında proje ekibinde (proje yürütücüsü ya da proje ortağı) özel gereksinimli bir bireyin olduğu "Engelli Sağlık Raporu" ile beyan edilen başvurular için değerlendirme aşamasında önceliklendirme yapılabilir.

4.2.5. Değerlendirme sonuçları GYK tarafından görüşülerek Başkanlığa sunulur. Desteklenecek başvurular ve destek miktarları Başkanlık onayı ile kesinleşir.

4.2.6. Sonuçlar <https://ebideb.tubitak.gov.tr/giris.htm> adresinden duyurulur.

4.3. Desteğin Başlatılabilmesi İçin Gerekli Belge

4.3.1. Desteğin başlatılabilmesi için, destek kararı verilen projelerin yürütücüleri, sanayi danışmanının çalıştığı ve aynı zamanda projenin gerçekleştirileceği özel sektör kuruluşundan* alınacak TÜBİTAK tarafından belirlenen formatta hazırlanmış, imzalı ve kaşeli [sanayi onay yazısını](#) kendilerine e-posta ile bildirilecek süre içerisinde BİDEB Başvuru ve İzleme Sistemine (e-bideb.tubitak.gov.tr) yüklemelidir.

* Özel Sektör Kuruluşu; 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi hakkındaki kanun kapsamında Ar-Ge veya tasarım merkezi belgesi almış Ar- Ge birimlerine sahip Türkiye’de yerleşik sermaye şirketlerini, 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamındaki teknoparklar bünyesinde Türkiye’de yerleşik sermaye şirketlerini veya 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu kapsamında faaliyet gösteren sanayi kuruluşlarını ifade eder.

4.3.2. Çalışmanın gerektirmesi halinde varsa öğrenim gördüğü kurumun Etik Kurulundan, ilgili kurumun Etik Kurulunun bulunmaması halinde ilgili herhangi bir Etik Kuruldan Onay belgesinin, çalışmanın yapılabilmesi için yasal izin gerekmesi halinde ilgili yasal iznin alınması zorunludur.

4.3.3. Destek kararı sonrası destek miktarı, proje yürütücüsü adına açılmış banka hesabına yatırılır.

5. Desteğe İlişkin Hükümler

5.1. Proje/desteğin başlangıç tarihi değerlendirme sonuçlarının açıklandığı tarihtir.

5.2. Destek başlatıldıktan sonra danışman değişikliği yapılmak istenmesi durumunda, aktif görevdeki danışmandan ve yeni danışman olacak kişiden alınacak [dilekçeler](#) ile BİDEB’e başvuru yapılır. Dilekçeler GYK tarafından incelenerek karara bağlanır.

5.3. Destek başlatıldıktan sonra proje ortaklarında değişiklik yapılmak istenmesi durumunda, varsa ekipten ayrılmak isteyen öğrenciden, yerine ekibe yeni katılacak öğrenciden ve akademik danışmandan alınacak [dilekçeler](#) ile BİDEB’e başvuru yapılır. Dilekçeler GYK tarafından incelenerek karara bağlanır. Başvuru tamamlandıktan sonra projede yürütücü değişikliği yapılamaz. Destek başladıktan sonra proje ortağı sayısı değiştirilemez.

5.4. Proje ekibinde yapılacak değişiklik talebi proje bitiş tarihine 3 ay ve daha az süre kala kabul edilmez.

- 5.5.** Makale, bildiri vb. proje çıktıları olması halinde TÜBİTAK 2209-B programından destek alındığının belirtilmesi gereklidir. Söz konusu çıktılar BİDEB'e e-posta yoluyla gönderilebilir.

6. Sonuçlandırma

- 6.1.** Destek bitiş tarihi, destek karar tarihini takip eden 12'nci ayın sonudur.
- 6.2.** Proje kapsamında yapılan harcamalar fatura ile belgelendirilmelidir ve demirbaş malzeme alınması durumunda üniversite demirbaşına kaydı yapılmalıdır. Faturalar yürütücü öğrenci ya da proje ortakları adına kesilmelidir. Üzerinde isim bulunmayan fiş dökümleri (akaryakıt fişleri hariç) geçersiz harcama sayılır ve iadesi talep edilir. Belgelendirilmeyen ya da kullanılmayan destek tutarı program web sitesinde belirtilen [TÜBİTAK hesabına](#) yatırılmalıdır.
- 6.3.** Destek sahipleri, destek karar tarihini takip eden en geç 12 ay içerisinde faturaları, varsa demirbaş kayıt fişi ve iade dekontu eklenen sonuç raporlarını e-BİDEB sistemine yüklemelidir. İzleme sistemine yüklenen raporların ve sistem tarafından üretilen sonuç raporu izleme formlarının posta yoluyla BİDEB'e ulaştırılmasına gerek yoktur. Sonuç raporları, ilgili dönem sonuç raporu yükleme son tarihinden sonra toplu halde ve BİDEB'in görevlendirdiği izleyiciler tarafından değerlendirilebilir.
- 6.4.** Sonuç raporunun destek bitiş tarihinde e-BİDEB sistemine yüklenmemesi durumunda gerekçeli dilekçe ile ek süre istenebilir. Gerekçenin GYK tarafından uygun bulunması halinde raporun tamamlanması için ek süre verilebilir.
- 6.5.** İzleyici hakem tarafından uygun bulunmayan sonuç raporlarının iki ay içinde düzeltilmesi talep edilir. Sonuç raporlarını belirlenen süre içerisinde BİDEB'e sunmayan veya revize raporu kabul edilmeyen destek sahibinin desteği, kusur durumuna göre yürürlükten kaldırılabilir veya iptal edilebilir.

7. Yükümlülükler

- 7.1.** Desteklenen yürütücü (varsa proje ortakları) ve akademik danışmanı, araştırmanın başvuru ve yürütülmesi sırasında evrensel nitelikli bilimsel araştırma ve bilimsel yayın kurallarına uymak zorundadır. Yukarıda belirtilen kurallara aykırı davranılması halinde ilgililer hakkında AYEK yönetmeliği hükümleri uyarınca işlem yapılabilir.
- 7.2.** Değerlendirme sonuçlarının açıklandığının TÜBİTAK e-BİDEB sisteminde

duyurulmasını takip eden en çok 12 ay içinde proje yürütücüleri sonuç raporunu sisteme yüklemelidir.

8. Çağrı Takvimi (Başvuru Dönemi, Başlangıç, Bitiş ve Sonuç açıklama tarihleri)

Başvuru tarihleri programın [web sitesinde](#) yer almaktadır.

9. İlgili Mevzuat (Yönetmelik, Program Yönergesi, Değerlendirme Yönergesi)

2209-B Üniversite Öğrencileri Sanayiye Yönelik Araştırma Projeleri Desteği Programı aşağıda belirtilen Mevzuat doğrultusunda yürütülmektedir.

- 9.1. Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Bilim İnsanı Destek Programları Başkanlığı Tarafından Yürütülen Programlara İlişkin Yönetmelik
- 9.2. Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Bilim İnsanı Destek Programları Başkanlığı Burs ve Destek Programlarının Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar
- 9.3. BİDEB Burs ve Destek Programlarında Başvuruların ve Raporların Panel/Danışman/Danışma Kurulu Yöntemi ile Değerlendirilmesi ve İzlenmesine İlişkin Yönerge
- 9.4. İlgili mevzuatlarda ve bu çağrı duyurusunda belirtilmeyen özel durumlarda, GYK kararları uygulanır.

10. Tanımlar ve Kısaltmalar

- **Akademik Danışman:** Öğrencilere projelerini hazırlarken yol ve yöntem gösteren Yükseköğretim Kurulu'na bağlı bir üniversitede görev yapan öğretim elemanını veya öğretim üyesini,
- **AYEK:** TÜBİTAK Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'nu,
- **Başkanlık:** TÜBİTAK Başkanlığını,
- **BİDEB:** Bilim İnsanı Destek Programları Başkanlığı'nı,
- **Grup Yürütme Kurulu (GYK):** Grup faaliyetleri ile ilgili konularda görüş, öneri ve karar oluşturan Bilim İnsanı Destek Gruplarına ait Yürütme Kurulunu,
- **İzleyici:** Destek sahibinin sonuç raporunu bilimsel, teknik ve mali açılarından, gerektiğinde yerinde olmak üzere, incelemek amacıyla görevlendirilen kişiyi
- **Özel Sektör Kuruluşu:** 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi hakkındaki kanun kapsamında Ar-Ge veya tasarım merkezi belgesi almış Ar-Ge birimlerine sahip Türkiye'de yerleşik sermaye

şirketlerini, 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamındaki teknoparklar bünyesinde Türkiye’de yerleşik sermaye şirketlerini veya 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu kapsamında faaliyet gösteren sanayi kuruluşlarını,

- **Panelist/Danışman:** BİDEB tarafından yürütülen burs/destek/etkinlik başvurularını değerlendirmek ve görüş bildirmek üzere görevlendirilen alanında uzman kişileri,
- **Proje Ortağı:** Projede görev alan proje yürütücüsü dışındaki diğer ön lisans ya da lisans öğrencilerini,
- **Proje Yürütücüsü:** Araştırma projesi ile TÜBİTAK’a başvuru yapan üniversite öğrenimi görmekte olan ön lisans ya da lisans öğrencisini,
- **Sanayi Danışmanı:** Öğrencilere projelerini hazırlarken yol ve yöntem gösteren sektör çalışanını,
- **TÜBİTAK:** Türkiye Bilimsel Ve Teknolojik Araştırma Kurumu’nu, ifade eder.